

107 ခုနှစ်နေထိုင်သူသစ်နေထိုင်မှုလိုအပ်ချက်စစ်တမ်းအကျဉ်းချုပ် အစီရင်ခံစာ

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနနေထိုင်သူသစ်စောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုအစီအမံအတွက် 2003ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည့် နိုင်ငံခြားသားနှင့်ပြည်မကြီး အိမ်ထောင်ဖက် စောင့်ရှောက်လမ်းညွှန်မှုအစီအမံလုပ်ငန်းခွဲဝေမှုသုတေသနဇယား ၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်အစည်းအဝေး၊ နေထိုင်သူသစ် လူနေမှုအခြေအနေ စုံစမ်းရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ 2003ခုနှစ် ပထမအကြိမ်စစ် တမ်း ကောက်ယူပြီးနောက် 5နှစ်တစ်ကြိမ်ပြု လုပ်ခဲ့သည်။ ဤအကြိမ်သည် ထိုင်ဝမ်ရှိ နေထိုင်သူသစ်လူနေမှုအခြေအနေအပေါ်စတုတ္ထမြောက်အကြိမ်စစ်တမ်းဖြစ်သည်။ 2003 ခုနှစ်မှစ၍နေထိုင်သူသစ်စောင့်ရှောက်မှုအမျိုးမျိုးကိုအကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး နေထိုင်သူသစ်ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်မှုအလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များသည်အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်စည်းမျဉ်းရှုထောင့် မှလူမှုရေးအခြေအနေနှင့်နိုင်ငံဖြတ်ကျော်လက်ထပ်မှုနှစ်ဖက်စလုံး၏အရည်အသွေးသည် ရင့်ကျက်လာသည်နှင့်အမျှနောက်ဆက်တွဲစစ်တမ်းကောက်ယူမှုများသည်နေထိုင်သူသစ် အရည်အသွေးပြောင်းလဲမှုများကိုပင်တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ဤစစ်တမ်းနယ်ပယ်အရထိုင်ဝမ်နှင့်ဖူကျွန်းဒေသများရှိမြို့ခရိုင်များ(မြို့များ)ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းကာလကို 2018ခုနှစ် 8လ 21ရက်မှ 12လ 20ရက်ထိအကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်ပြီး 2019ခုနှစ် 5လ 13မှ 6လ 30ရက်ထိဖြည့်စွက်ချက်နမူနာပုံစံတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စစ်တမ်းကောက်စဉ် 2017ခုနှစ် 12လ 31ရက်ထိဖြေကြားသူများသည် နိုင်ငံခြားသားတရားဝင်နေထိုင်ခွင့်ပီအိုင်အိုင် နိုင်ငံခြားအိမ်ထောင်ဖက်အမြဲတမ်းနေထိုင်ခွင့်ပါမစ်ရှိသူများဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားကိုင်ဆောင်ထားသည့် နိုင်ငံခြားအိမ်ထောင်ဖက်နှင့်ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်ခွင့်နှင့် နေထိုင်(သို့)အိမ်ထောင်စုစာရင်းမှတ်ပုံတင်ရှိဟောင်ကောင်၊ မကာအိုနှင့်ပြည်မကြီးအိမ်ထောင်ဖက်သည် စုံစမ်းခံရသူဖြစ်၍ 2နှစ်အထက်ဝင်ထွက်ခဲ့သောနေထိုင်သူသစ်များမပါ 18,260 ဦးပြီးစီးခဲ့သည်။ ယခုနှစ်စစ်တမ်းမှတစ်ဆင့် ထိုင်ဝမ်၌ နေထိုင်သူသစ်နေထိုင်မှုလိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်မှုမိသားစုဆက်ဆံရေး၊ အလုပ်အကိုင်၊ သားသမီးသွန်သင်မှုအခြေအနေ၊ လက်ရှိနေထိုင်မှု

လိုက်လျောညီထွေမှုလိုအပ်ချက်များအားအစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အနာဂတ်ဝန်ဆောင်မှုများကိုမြှင့်တင်ရန်အတွက်ဆက်စပ်ယူနစ်များကိုကား၊ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံလူ့အဖွဲ့အစည်းယဉ်ကျေးမှုပေါင်းစုံနှင့်ပေါင်းစပ်၍ပတ်ဝန်းကျင်အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန်၊လက်ထပ်ရွှေ့ပြောင်းတိုင်းရင်းသားအုပ်စုများကြားအတူတကွချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကိုမြှင့်တင်ရန်ပို၍တန်းတူညီမျှဆက်ဆံပါ။ဤစစ်တမ်း၏အရေးကြီးသောတွေ့ရှိချက်များကိုအောက်တွင်အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသည်။

I. နေထိုင်သူသစ်အသွင်အပြင်

ဤစစ်တမ်းအရနေထိုင်သူသစ် 18,260 ဦးနေထိုင်သူသစ်များ၏အကျိုးသက်ရောက်သောနမူနာပုံစံအရေအတွက်အားအောက်ပါအတိုင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီးဖော်ပြထားပါသည် :

1. အခြေခံအချက်အလက်

ကျွန်ုပ်နိုင်ငံတွင်နေထိုင်သူသစ်ဦးရေအများစုမှာအမျိုးသမီးများ(92.5%)ဖြစ်ပြီး၊အသက်အရွယ်အားဖြင့်35နှင့်54နှစ်ကြား(70.1%)ဖြစ်သည်။ထိုင်ဝမ်မလာမီပညာရေးအဆင့်သည်အလယ်တန်း(30.3%)၊အထက်တန်း(အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း)(34.3%)စသည့်အလယ်အလတ်အဆင့်များသည်၊10.0%ထိုင်ဝမ်သို့ရောက်ရှိပြီးထိုင်ဝမ်ပညာရေးကိုပြီးဆုံးအောင်ရရှိခဲ့ပြီး96.3%သည်ကျန်းမာရေးကောင်းသည်။နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရကျွန်ုပ်နိုင်ငံတွင်နေထိုင်သူသစ်များမှာအဓိကအားဖြင့်အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရပြီးယခုနှစ်စစ်တမ်းတွင်အမျိုးသားဦးရေအနည်းငယ်တိုးလာသည်။အသက်15-24နှစ်တွင်းရှိလူငယ်များကျဆင်းနေပြီးအသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားမှာအသက်35-54နှစ်ကြားကလေးမွေးဖွားသောအမျိုးသမီးများကလွှမ်းမိုးထားသည်။

2. ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်ခြင်းနှင့်အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေ

64.6%နေထိုင်သူသစ်ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်ချိန်ကာလ10နှစ်အထက်ရှိသည်။အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံ(66.7%)၊ပြည်မကြီးအိမ်ထောင်ဖက်(66.1%)အချိုးသည်ပိုမြင့်သည်။အခြားနိုင်ငံအိမ်ထောင်ဖက်ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်ကာလသည်5နှစ်အောက်25.4%ရှိသည်။90.1%နေထိုင်သူသစ်အိမ်ထောင်ရေးထဲရောက်ရှိနေသောအခြေအနေဖြစ်ပါသည်။34.1%နိုင်ငံဖြတ်ကျော်လက်ထပ်ခြင်းမှတစ်ဆင့်မူလနိုင်ငံရှိဆွေမျိုးသူငယ်ချင်းထံမှမိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊အလုပ်နှင့်ဆက်စပ်သိရှိခြင်းမှာ34.1%ဖြစ်သည်။အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံအိမ်ထောင်ဖက်၊ပြည်မကြီးအိမ်ထောင်ဖက်မှတစ်ဆင့်မူလနိုင်ငံရှိဆွေမျိုးသူငယ်ချင်းမှမိတ်ဆက်ပေးမှုနှုန်းပိုမို

မြင့်ပြီး 32.2%နှင့် 39.5% အသီးသီးရှိသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံအိမ်ထောင်ပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု (29.2%) အချိုးသည် အခြားနိုင်ငံထက်ပိုမြင့်သည်။ ဟောင်ကောင်မကာအိုအိမ်ထောင်ဖက်များသည် လုပ်ငန်းခွင်မှတစ်ဆင့်ဆက်စပ်သိရှိ၍ 37.4% နှင့် 37.4% အသီးသီးရှိကြသည်။

နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရ ထိုင်ဝမ်တွင် 10 နှစ်အထက်နေထိုင်သည့် နှုန်းသည် 2003 ခုနှစ်စစ်တမ်းတွင် 44.4% မှ ယခုနှစ်၏ 64.6% သို့တိုးလာသည်။ ၎င်းတို့အနက် 12.6% သည် ထိုင်ဝမ်တွင် နှစ် 20 ကျော်နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဘဝနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိခြင်း၊ သားသမီးပြုစုပျိုးထောင်ကြီးပြင်းလာခြင်း၊ မိသားစုဝင်အိမ်ထောင်ဖက်သေဆုံးခြင်းနှင့် စတင်ရင်ဆိုင်နေရသည်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲဆွေးနွေးမှုမှ မိသားစုပိုင်ဆိုင်မှုအမွေဆက်ခံခြင်း၊ ဝေငှခြင်းတို့လေ့လာနိုင်ခြင်း စသည့် အခွင့်အရေးပြဿနာများသည် နေထိုင်သူ သစ်ဘဝတွင် ခေါင်းစဉ်သစ်ဖြစ်လာပြီး အချို့နေထိုင်သူ သစ်များသည် သက်ကြီးရွယ်အိုမိသားစုဝင်စောင့်ရှောက်မှုပြဿနာနှင့် ကြုံတွေ့နေရသည်။

II. ထိုင်ဝမ်ရှိနေထိုင်သူဘဝခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်သည် ထိုင်ဝမ်တွင် နေထိုင်သူ သစ်များအတွက် အဓိကကျသည့် လိုင်စင်ဖြစ်သည်။ ဆိုင်ကယ်လိုင်စင် 100 လျှင် 59 ဦး၊ ကားလိုင်စင် 100 လျှင် 38 ဦး၊ က လိုင်စင်ကို ထားသည်။ သို့သော် ပြည်မကြီးအိမ်ထောင်ဖက်များသည် နည်းပညာလိုင်စင်ရရှိနှုန်းမြင့် (လူ 100 လျှင် 9 ဦးရှိသည်)။ နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံသည် ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်သင်တန်းတွင် ပါဝင်ရန် စောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုအစီအမံနှင့် ဘာသာစကားမျိုးစုံအသုံးပြု နိုင်သည့် အစီအမံများ ထိရောက်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် ရာခိုင်နှုန်းသည် နှစ်စဉ်တိုးလာသည်သာမက ကား (သို့) ဆိုင်ကယ်လိုင်စင်မည်သို့ပင် ရှိစေကာမူ နောက်ဆုံးစစ်တမ်း 3 ခုတွင် ကိုင်ဆောင်မှုနှုန်း ပျမ်းမျှလူဦးရေနှုန်း 100 လျှင် 10 ဦးထိတိုးမြှင့်လာသည်။

နေထိုင်သူ သစ်ထိုင်ဝမ်ရှိအာမခံ အမျိုးသားကျန်းမာရေးအာမခံသည် လူဦးရေ 100 လျှင် 97 ဦးထိအများဆုံးဖြစ်သည် ; အလုပ်သမားအာမခံပျမ်းမျှအာမခံနှုန်းမှာ လူဦးရေ 100 လျှင် 52 ဦးထိတိုးလာသည်။ 2008 ခုနှစ်တွင် ၁၆% နှင့် 2013 တွင် ၃၀% မှ ၅၂% သို့ တိုးမြှင့်လာ၍ နေထိုင်သူ သစ်များအတွက် အလုပ်သမားကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုတိုးတက်လာသည်ကို ပြသည်။

III. အလုပ်သမားအခြေအနေ

1. အလုပ်သမားပါဝင်မှုအခြေအနေ

ဤအကြိမ်စစ်တမ်း အကျိုးသက်ရောက်မှုအားဖြင့် 18,260အနက် နေထိုင်သူသစ် လုပ် သား အင်အားပါဝင်မှုနှုန်းမှာ 70.92%၊အလုပ်လက်မဲ့1.22%ရှိသည်။သာမန်ပြည်သူလုပ်သား အင်အားပါဝင်မှုနှုန်းမှာ5နှစ်တွင်းပျမ်းမျှ58.54%~58.99%ဖြစ်ပြီးသာမန်ပြည်သူများထက်မြင့် ပြီး နေထိုင်သူသစ်လုပ်သားအင်အားအလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာအနည်းငယ်မျှသာရှိသည်။

2. အလုပ်အကိုင်အခြေအနေ

နေထိုင်သူသစ်များသည်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင်(31.7%)၊ဟိုတယ်နှင့်စား သောက်ကုန်လုပ်ငန်း(23.4%)အဓိကအားထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အရောင်း ဝန်ထမ်း(37.0%)၊အခြေခံနည်းပညာလုပ်သားနှင့်အလုပ်သမားလုပ်သား(26.4%)ဖြစ်သည်။အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းသည်အဓိကအားဖြင့်ပုဂ္ဂလိကအလုပ်အကိုင်76.4%နှင့်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ15.3%ဖြစ်သည်။အလုပ်ဝင်ငွေအရလစဉ်လစာ(57.5%)လစာ တွက်ချက်မှုအဓိကနည်းလမ်းဖြစ်ပြီးအဓိကဝင်ငွေမှာအများအားဖြင့်2သောင်းမှ3သောင်း မပြည့် (52.1%)ဖြစ်သည်။

နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရနေထိုင်သူသစ်လေးကြိမ်စစ်တမ်းသည်ယေဘုယျအားဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းတွေနှင့်ကိုက်ညီသည်။ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအချိုးမှာ၅၀%ကျော်ရှိသည်။ 2018ခုနှစ် 「ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း」၊ 「ပညာရေးလုပ်ငန်း」 အချိုးနှုန်းမှာ အနည်းငယ်မြင့်တက်ခဲ့သည် ; အလုပ်အကိုင်အရ2008ခုနှစ်စစ်တမ်းသည် 「အခြေခံ နည်းပညာလုပ်သားနှင့်အလုပ်သမားလုပ်သား」၊ 「ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အရောင်းဝန်ထမ်း」 နှစ်မျိုး ခွဲခြားထားသည်။2013ခုနှစ်တွင် 「စက်ကိရိယာလည်ပတ်ခြင်းနှင့်တပ်ဆင်ခြင်းဝန်ထမ်းများ」 လျင်မြန်စွာကြီးမားလာသည်ကိုတွေ့ရှိနိုင်သည်။2018ခုနှစ်ဖြန့်ဖြူးမှုသည်2013ခုနှစ်နှင့်ဆင်တူသည်။

အဓိကအလုပ်ဝင်ငွေကိုနှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရ 2သောင်းအောက်အချိုးသည် 2008 ခုနှစ်တွင်67.6% ၊2013ခုနှစ်တွင်50.5% ၊ 2018ခုနှစ်22.3%သို့ကျဆင်းခဲ့သည်။နေထိုင်သူ သစ်လစာသည်တဖြည်းဖြည်းတိုးမြှင့်လာသည်။လက်ရှိအခြေအနေတွင်အဓိကအလုပ်ဝင် ငွေ၏ထက်ဝက်ကျော်သည်2သောင်းမှ3သောင်းမပြည့်ခဲ့ပါ။ထို့ပြင်နေထိုင်သူသစ်၏၂၀% သည်အဓိကဝင်ငွေ 3 သောင်းကျော်ထိရောက်ရှိလာသည်။

3. အလုပ်ကျေနပ်မှုနှုန်းနှင့်အလုပ်ပြဿနာ

နေထိုင်သူသစ် 89.8% သည်လက်ရှိအလုပ်အခြေအနေများကိုကျေနပ်ကြပြီး၊ 10.2% သည်ကျေနပ်မှုမရှိပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့်နေထိုင်သူသစ်ထိုင်ဝမ်းတွင်အလုပ်လုပ်ရာ၌ဒုက္ခမတွေ့သူမှာ 71.7% ထိရှိပြီး၊ ဒုက္ခရောက်သူများသည်အဓိကအားဖြင့်လစာအလွန်နည်း (လူ 100 လျှင် 15 ဦး)၊ အလုပ်ချိန်ရှည် (လူ 100 လျှင် 7 ဦး) သည်အကြီးမားဆုံးအလုပ်အကိုင်ပြဿနာဖြစ်ပြီးနောက်ဆက်တွဲမှာတရုတ်စာတတ်မြောက်မှုနှင့်စာအရေးအသားစွမ်းရည် (လူ 100 လျှင် 5 ဦး)၊ မိသားစုလိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်းနိုင်သောအလုပ်ချိန် (လူ 100 လျှင် 4 ဦး)၊ တရုတ်စကားပြောစွမ်းရည်အားနည်းခြင်း (လူ 100 လျှင် 4 ဦး)၊ လုပ်ငန်းခွင်နှင့်ရင်းနှီးမှုနည်းခြင်း (သို့) ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကြောင့် (လူ 100 လျှင် 4 ဦးရှိ) စသည်တို့ဖြစ်သည်။

4. အလုပ်အကိုင်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းလိုအပ်ချက်

နေထိုင်သူသစ်အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေးလမ်းကြောင်း
「ထိုင်ဝမ်ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ (အိမ်ထောင်ဖက်အပါ) အကြံပြုခြင်း」 (လူ 100 လျှင် 40 ဦးရှိ)၊
「ထိုင်ဝမ်ရှိဇာတိမြေဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ အကြံပြု」 (လူ 100 လျှင် 23 ဦး)၊ 「ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း」 (လူ 100 လျှင် 16 ဦး) နှင့် 「သတင်းစာနှင့်ကြော်ငြာအသီးသီးမှာ」 (လူ 100 လျှင် 14 ဦး) ပိုများသည်။ နေထိုင်သူသစ်အလုပ်ရှာရန်ခက်ခဲသူ 17.7% ပြည်မကြီးအိမ်ထောင်ဖက်များခက်ခဲမှုနှုန်းပိုမြင့်၊ အဓိကပြဿနာများမှာ 「အလုပ်ခွင်ခွဲခြားဆက်ဆံမှု」 (လူ 100 လျှင် 30 ဦး)၊ 「အလုပ်ရှင်များသည်မှတ်ပုံတင်မရှိခြင်းကြောင့်အလုပ်မခေါ်ခြင်း」 (လူ 100 လျှင် 29 ဦး)၊ နိုင်ငံခြားအိမ်ထောင်ဖက်ဘာသာစကားပြောဆိုမှုနှင့်စာတတ်မြောက်မှုစွမ်းရည်သည်အလုပ်ရှာရန်အဓိကပြဿနာကြောင့်၊ ပျမ်းမျှလူ 100 လျှင် 40 ဦးကျော်ရှိသည်။

နေထိုင်သူသစ်အလုပ်အကိုင်ဝန်ဆောင်မှုလိုအပ်ချက်သည် 「အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအခမဲ့ပါဝင်ခြင်း」 (လူ 100 လျှင် 21 ဦး)၊ 「သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းကာလတွင်းပါဝင်ရန်လူနေမှုစရိတ်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း」 (လူ 100 လျှင် 12 ဦး ရှိ) သည်။

5. စီးပွားစွမ်းဆောင်ရည်စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့်အရန်လိုအပ်ချက်

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစတင်ရန်စိတ်အားထက်သန်မှုအတွက်လက်ရှိနေထိုင်သူသစ် 15.9% မှာလုပ်ငန်းစတင်ရန်ရည်ရွယ်ထားပြီးလုပ်ငန်းရှင်များစက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန်မျှော်မှန်းထားသည်။

ပြည်မကြီးနှင့်အရှေ့တောင်အာရှအိမ်ထောင်ဖက်အများစုသည်ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း(လူ100လျှင်ပျမ်းမျှ56ဦးအထက်)၊အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(လူ100လျှင်16ဦးထက်ပိုသောလူဦးရေသည်)အများအားဖြင့် ; ဆွေးနွေးလေ့လာမှုမှ ထိုင်ဝမ်တွင် နေထိုင်သူသစ်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုစတင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။အများစုမှာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည်။အရှေ့တောင်အာရှနေထိုင်သူသစ်များသည်လက်ရှိမွေးရပ် ဇာတိမြို့ အစားအစာနှင့်အဖျော်ယမကာဝန်ဆောင်မှုများ၌ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြသည်။ပြည်မကြီး ဒေသနေ ထိုင်သူသစ်များသည်ကနဦးကုန်ကျစရိတ်သက်သာသည့်အီးကုန်သွယ်မှုကုမ္ပဏီကလွှဲပေးခဲ့သည်။

အစိုးရမှပေးသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းထောက်ပံ့စီမံကိန်းများလုပ်ဖို့မျှော်လင့်သည်မှာ 「စီးပွားစွမ်းဆောင်ရည်ချေးငွေထောက်ပံ့ငွေ」 လူ100လျှင်အများဆုံး68ဦးရှိပြီး၊ 「စီးပွားစွမ်းဆောင်ရည်သင်တန်း」 လူ100လျှင်62ဦးနှင့် 「စီးပွားရေးဆိုင်ရာအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်」 လူ100လျှင်45ဦးရှိသည်။

IV. မိသားစုအခြေအနေနှင့်သားသမီးပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း

1. ထိုင်ဝမ်အိမ်ထောင်ဖက်(နိုင်ငံသား)အုပ်စုလိုက်အသွင်အပြင်ပုံစံ

ထိုင်ဝမ်အိမ်ထောင်ဖက်(နိုင်ငံသား)ပညာရေးစနစ်တွင်အများစုသည်အထက်တန်းပညာရေးရှိပြီး(အထက်တန်းကျောင်းအလုပ်အကိုင်သည်40.2%)၊ဖြစ်ပြီး၊76.9%မှာဦးဆုံးလက်ထပ်ကြပြီး၊အရှေ့တောင်အာရှပြည်မကြီးရှိထိုင်ဝမ်ကြင်ဖော်များ(နိုင်ငံသား)၏ဒုတိယအကြိမ်လက်ထပ်နှုန်းသည်၂၀%ထက်ကျော်ပြီး၊ 20.7%နှင့် 26.1% အသီးသီးရှိသည်။

82.8%ဖြေကြားသူများ၏ထိုင်ဝမ်ကြင်ဖော်များ(နိုင်ငံသား)သည်အလုပ်တွင်ပါဝင်ပြီး အဓိကအားဖြင့်လုပ်ငန်းခွင်တွင်လုပ်လေစာများရကြသည်။အဓိကစက်မှုလုပ်ငန်းများမှာကုန်ထုတ်လုပ်မှု(31.1%)၊ဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာ(13.5%)၊လက်ကားနှင့်လက်လီ ရောင်းချသူများ(11.6%)၊အလုပ်အကိုင်များမှာဝန်ဆောင်မှုနှင့်အရောင်းဝန်ထမ်း(20.5%)၊ စက်ယန္တရား၊စက်ပစ္စည်းများလည်ပတ်ခြင်းနှင့်တပ်ဆင်သူ(17.3%)ဖြစ်သည်။ပျမ်းမျှလစဉ်လုပ်အားခဝင်ငွေသည် 「 3သောင်းမှ4သောင်းယွမ်အောက် 」 (26.8%)ဖြစ်ပြီး၊အများအားဖြင့် 「 2သောင်းမှ3သောင်းယွမ်အောက် 」 (20.1%)၊ ပျမ်းမျှလစဉ်ဝင်ငွေမှာယွမ်38,654 ခန့်ဖြစ် သည်။

2. မိသားစုလူမှုစီးပွားရေးနောက်ခံ

နေထိုင်သူသစ်မိသားစုဖွဲ့စည်းပုံမှာအဓိကအိမ်ထောင်စုများ(54.5%)နှင့်ပေါင်းစပ်အိမ်ထောင်စုများ(34.3%)သည်ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်သည်။နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရမိသားစုဖွဲ့စည်းပုံမှာအတူတူပင်ဖြစ်ပြီးမိသားစုတိုးတက်ဖို့ဦးတည်သည်။ပျမ်းမျှမိသားစုလစဉ်ဝင်ငွေ

「ယွမ်5သောင်းမှ6သောင်းအောက်」အမြင့်ဆုံး(15.3%)ဖြစ်ပြီးနောက်「ယွမ်4သောင်းမှ5သောင်းအောက်(12.8%)ဖြစ်သည်။စုစုပေါင်းပျမ်းမျှမိသားစုဝင်ငွေမှာ52,574ယွမ်ဖြစ်ပြီး၊သာမန်မိသားစုပျမ်းမျှလစဉ်ဝင်ငွေမှာ109,204ယွမ်နှင့်နိုင်းယှဉ်လျှင်နေထိုင်သူသစ်မိသားစု၏စီးပွားရေးမှာအားနည်းနေဆဲဖြစ်သည် ;

နေထိုင်သူသစ်မိသားစုပျမ်းမျှလစဉ်ဝင်ငွေ4သောင်း အောက်အချိုးသည်2008ခုနှစ်55.9%၊2013ခုနှစ်49.8%မှ2018ခုနှစ်34.1%သို့ကျဆင်းသွား

သည်။ပျမ်းမျှမိသားစုဝင်ငွေ5သောင်း~1သိန်းရှိသူသည်2008စစ်တမ်းနှင့်နိုင်းယှဉ်တိုးလာသည်။2013စစ်တမ်းနှင့်နိုင်းယှဉ်လျှင်ပျမ်းမျှမိသားစုဝင်ငွေမှာယွမ်6,401တိုးတက်လာသည်။

3. ကလေးပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းအခြေအနေ

နေထိုင်သူသစ်ဤလက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုတွင် ကလေးရှိသူ76.3%၊ ၎င်းတို့တွင် အများစုကလေး2ယောက်(36.9%)ဖြစ်သည်။နေထိုင်သူသစ်ကလေးမွေးသည်ပျမ်းမျှအရေအတွက်မှာ1.3ဦးဖြစ်သည်။ဤစစ်တမ်းတွင်နေထိုင်သူသစ်တို့နှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းမှတစ်ဆင့်နေထိုင်သူသစ်ကလေး23,567ဦးအချက်အလက်စုဆောင်းခဲ့သည်။စစ်တမ်းအရနေထိုင်သူသစ်၏ကလေး54.5%သည်မူကြီး နှင့်မူလတန်းပညာရေးစနစ်တွင်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး98.2%သည်ထိုင်ဝမ်တွင်ရေရှည်နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။နှစ်တစ်နှစ်နိုင်းယှဉ်မှုအရနေထိုင်သူသစ်လေ့လာမှု3ခုတွင်ကလေးမရှိအချိုးသည်2003ခုနှစ်41.0%မှ2018ခုနှစ်23.7%သို့ကျဆင်းသွားသည်။ကလေး2ဦးထက်မွေးသည်နှုန်းတိုးမြှင့်လာပြီးပျမ်းမျှကလေးအရေအတွက်လည်းတိုးလာ သည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူချက်အရ73.4%သည်၎င်းတို့၏ကလေးများအားမိခင်ဘာသာစကားကိုကျောင်း၌သင်ယူလိုကြသည်။ကလေး26.7%သည်အသက်16နှစ်အထက်အလုပ်ဈေးကွက်သို့တရားဝင်ဝင်ရန်ပြင်ဆင်(သို့)ဝင်ရောက်ပြီး။ကလေးသူငယ်များ၏အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုမျှော်လင့်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍နေထိုင်သူသစ်53.2%သည်ဇာတိမြေပြန်၍အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန်ထောက်ခံကြောင်းပြောသည်။46.8%မထောက်ခံပါ။ပညာရေးအဆင့်ပိုမြင့်ပြီးထိုင်ဝမ်ရှိအချိန်တိုသည့်နေထိုင်သူသစ်ထောက်ခံမှုနှုန်းမြင့်လေဖြစ်သည်။

V. နေထိုင်မှုဘဝလိုက်လျောညီထွေအခြေအနေ

1. တရုတ်ဘာသာစွမ်းရည်

နေထိုင်သူသစ်သည်နားထောင်ခြင်းနှင့်စကားပြောစွမ်းရည်သည်အရေးအဖတ်ထက်ပိုကောင်းသည်။ အရှေ့တောင်အာရှအိမ်ထောင်ဖက်များသည် ဘာသာစကား ဆက်သွယ်ရေး လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မှုတွင် စိတ်အနှောင့်အယှက် အဖြစ်ဆုံးသည်အသက်အရွယ်အလိုက် ကွဲပြားသည်။ထိုင်ဝမ်ရှိအချိန်ကြာလေစွမ်းရည်ကွာဟမှုလျော့နည်းလေဖြစ်သည်။နားထောင်ခြင်းနှင့်စာဖတ်ခြင်းစွမ်းရည်အရ နားထောင်ခြင်းသည်စာဖတ်ခြင်းထက် ပို၍ကောင်းသည်။ နေ့စဉ်ဘဝတွင် အသုံးပြုသောဘာသာစကားသည် တရုတ်ဘာသာစကား အဓိကဖြစ်သည် (လူ100လျှင်97ဦး)၊ နောက်ပြီးမင်နန်းဘာသာစကား၊မူလမိခင်ဘာသာစကား (လူ100 လျှင် ပျမ်းမျှ19ဦး)ဖြစ်သည်။အနာဂတ်တွင်နေထိုင်သူသစ်သတင်းအချက်အလက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု လိုင်းများဖြစ်သော အင်တာနက်ပျင်းရိလွယ်အိတ်၊ ဥပဒေဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း နှင့် အခွန်ရှင်းလင်းချက်များစသည့်ဘာသာစကား၊အသံနှင့်ဗီဒီယိုနည်းလမ်းဖြင့်သယ်ပို့ပေးသိခြင်း၊ရေးသားထားသောအသုံးအနှုန်းများထက်အကျိုးသက်ရောက်မှုပိုကောင်းသည်။

2. ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်မှုဘဝပြဿနာ

ဤလေ့လာမှုက နေထိုင်သူသစ်များ ထိုင်ဝမ်တွင် နေထိုင်မှုဘဝ၌တွေ့ရသောအကြပ်အတည်းကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းဖြင့်၊ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဘဝ၊အခွင့်အရေးများ၊မိသားစု၊လူ့အဖွဲ့စည်းနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပြန်အလှန်လှုပ်ရှားမှုများစသည့်တစ်ဦးချင်းစီ၏ရှင်သန်ရပ်တည်တွေ့ဆုံမှုအဆင့်မှပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့်အခက်အခဲနှင့်ဆက်စပ်မှုရှိနိုင်သည်။စစ်တမ်းရလဒ်အရဆင်းရဲဒုက္ခများ၏အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ 「စီးပွားရေးပြဿနာ」 လူ100လျှင် 16ဦး၊ 「ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်မှုအခွင့်အရေး」 လူ100လျှင်8ဦး၊ 「ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ပြဿနာ」 လူ100လျှင်5ဦးရှိသည်။

3. မိသားစုဆက်ဆံရေးအခြေအနေ

95.1%နိုင်ငံသားသစ်နှင့်မိသားစုဆက်ဆံရေးပြဿနာမရှိပါ။ပြဿနာအဓိကအားဖြင့် အိမ်ထောင်ဖက်(2.7%)၊အိမ်ထောင်ဖက်မိဘများ(2.1%)၊သားသမီး(1.0%)တို့ဖြစ်သည်။ လေ့လာမှုဒုတိယအရအိမ်ထောင်ဖက်မိဘအချိုးကျဆင်း၊နေထိုင်သူသစ်မိသားစုဖွဲ့စည်းမှုပုံစံကိုတပြုဖည်းဖြည်းချင်းပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသင့်သည်။ကလေးများပညာရေးစနစ်နှင့်လူ့အဖွဲ့စည်းထဲသို့ဝင်လာသည်နှင့်အမျှအနာဂတ်တွင်နေထိုင်သူသစ်နှင့်သားသမီးဆက်ဆံရေး

တွင်ကျောင်းစာနှင့်သင်ယူမှု၊ အမှုအကျင့်ဆိုင်ရာပြဿနာ၊ အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာပြဿနာသို့
ပြောင်းလဲ၍အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုလည်းအာရုံစိုက်ရန်လိုသည်။

4.

နေ့စဉ်ဘဝ၊ အခွင့်အရေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလုံခြုံရေးအခြေအနေအတွက် လူမှုရေးအထောက်အကူပြုကွန်ယက်

စစ်တမ်းရလဒ်အရနေ့စဉ်နေထိုင်မှု၊ အခွင့်အရေး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်စဉ်အိမ်ထောင်ဖက်(ဦးစားပေး: 76.4)၊ မွေးရပ်မြေ(သို့)ထိုင်ဝမ်ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ(ဦးစားပေး: 20.5နှင့် 18.9အသီးသီး)သည် အဓိကပံ့ပိုးမှုလမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ကဏ္ဍဥပမာ- ရဲဌာန/ရဲစခန်း၊ ခရိုင်မြို့

အသီးသီးအစိုးရ၊ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုကာကွယ်ရေးစင်တာများ၊ ကာကွယ်ရေးလိုင်းနံပါတ် 113၊ နေထိုင်သူသစ်မိသားစုဝန်ဆောင်မှုစင်တာတို့တွင်လည်း အချို့သောဦးစားပေးအဆင့်များရှိပြီး ထိုင်ဝမ်တွင်နေထိုင်သူသစ်များ နေထိုင်ချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှသူတို့၏အိမ်ထောင်ဖက်များနှင့်၎င်းတို့၏မိဘများအပေါ်မှီခိုမှုလည်းလျော့နည်းသွားသည်။

5. သတင်းအချက်အလက်အရင်းအမြစ်လမ်းကြောင်း

နေထိုင်သူသစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရဝန်ဆောင်မှုအစီအမံသတင်းအချက်အလက်လမ်းကြောင်းများအရ၊ 「အစိုးရယူနစ်」 နှင့် 「မွေးရပ်မြေဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအခြား လူမျိုးခြား နေထိုင်သူသစ်များနှင့်အတူမျှဝေခြင်း」 (လူ 100 လျှင်ပျမ်းမျှ 17 ဦး) သည် နေထိုင်သူသစ်အတွက် အရေးကြီးဆုံးသတင်းအချက်အလက်လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် 「ထိုင်ဝမ်ရှိဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အကြောင်းကြား」 (လူ 100 လျှင် 15 ဦး)၊ စောင့်ရှောက်ရေးဝန်ဆောင်မှုအစီအမံများကိုသိသောသူများအကြား သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန်နည်းလမ်းမှာ 「ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများထံမှအသိပေးခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြန့်ဝေခြင်း」 (လူ 100 လျှင် 55 ဦး) သည် နေထိုင်သူသစ်သိရန်အတွက် အရေးကြီးဆုံးလမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲလူနေမှုနှင့်ဆက်နွှယ်သောလူမှုဝက်ဘ်ဆိုက် (LINE 、 FB) ၏နိဒါန်း (လူ 100 လျှင် 23 ဦး)၊ 「အင်တာနက်ပေါ်တွင်ရှာဖွေခြင်း (တရားဝင်မဟုတ်သောဝက်ဘ်ဆိုက်)」 (လူ 100 လျှင် 22 ဦးရှိ) နှင့် 「ဆက်စပ်သောယူနစ်များ၏ သတိပေးချက်များနှင့် DM စာစောင်များ」 (လူ 100 လျှင် 18 ဦး)။

VI. အမျိုးမျိုးသောစောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုအစီအမံလိုအပ်ချက်အခြေအနေ

1. စောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုအစီအမံများပါဝင်မှုအခြေအနေ

နေထိုင်သူသစ်စောင့်ရှောက်မှုဝန်ဆောင်မှုအစီအမံပါဝင်သည့်အခြေအနေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရစောင့်ရှောက်မှုဝန်ဆောင်မှုအစီအမံများတွင်ပါဝင်သူများပါဝင်သည့်အစီအမံမှာ

「ကားဆိုင်ကယ်မောင်းနှင်ခြင်းဆိုင်ရာလိုင်စင်ဖြေဆိုခြင်း」 အများဆုံး(လူ100လျှင်39ဦး) ရှိသည်။ ၎င်းနောက် 「အလယ်တန်း၊ မူလတန်းနောက်ဆက်တွဲကျောင်း(လူ100လျှင်10ဦး) 「လူကြီးအခြေခံပညာရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ စာတတ်မြောက်ရေးသင်တန်း」 (လူ100 လျှင် 9ဦး) ဖြစ်သည်။

စစ်တမ်းရလဒ်များအရ နေထိုင်သူသစ် 45.8% သည် မည်သည့်စောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုတွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် 「အလုပ်လုပ်ရန်」၊ 「မိသားစုနှင့်ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန်」 (အရေးပါနှုန်းပျမ်းမျှ 16 အထက်)၊ နောက်ဆက်တွဲ 「စိတ်ဝင်စားမှုမရှိ」 (အရေးပါနှုန်း 9.2)၊ ချက်ပြုတ်အိမ်မှုကိစ္စ (အရေးပါနှုန်း 9.0) ဖြစ်သည်။

2. နေ့စဉ်ဘဝနှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်းလိုအပ်ချက်

နေထိုင်မှုဘဝနှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်းများတွင် 「ဘာသာစကားလေ့ကျင့်ရေး၊ စာတတ်မြောက်ရေးပညာရေး」 (လူ100လျှင် 13ဦး)၊ 「ဆေးကုသစောင့်ရှောက်မှုစွမ်းရည် (လူနာကိုပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံကျန်းမာရေးဗဟုသုတနှင့်ကျွမ်းကျင်မှု) (လူ100လျှင် 7ဦး)」၊ 「မိဘပညာရေး၊ ကလေးအသိပညာ (လူ100လျှင် 5ဦး)」 သည် လိုအပ်ချက်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။

3. ဆေးဘက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလိုအပ်ချက်

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအစီအမံလိုအပ်ချက်မှာ 「ဆေးကုသမှု အကူအညီပေးခြင်း (14.7) အမြင့်ဆုံးဦးစားပေးပြီးနောက် 「အမျိုးသားကျန်းမာရေးအာမခံတွင် ပါဝင်ရန်ကူညီခြင်း」 (5.4)၊ 「ကလေးကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုကိုထောက်ပံ့ပေးခြင်း」 (4.7)၊ 「ကူးစက်ရောဂါနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာထောက်ပံ့ပေးခြင်း」 (4.6)

4. နေထိုင်မှုစောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလိုအပ်ချက်

နေထိုင်သူသစ်လူနေမှုစောင့်ရှောက်ဝန်ဆောင်မှုလိုအပ်ချက်မှာ 「အလုပ်အကိုင်အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း」 (15.9) သည် ဦးစားပေးအမြင့်ဆုံး၊ နောက်ဆက်တွဲ 「နေထိုင်သူသစ်သီးသန့်ဝန်ဆောင်မှုဌာနသစ်တည်ထောင်ခြင်း (အခွင့်အာဏာဖြင့် တ

ည်ထောင်ထားသောနေထိုင်သူသစ်ဝန်ဆောင်မှုအတွက်သီးသန့်ကောင်တာ(သို့)အဖွဲ့အစည်း)(14.5)၊

「နေထိုင်သူသစ်များတိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည့်ကောင်တာကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သတ်မှတ်ထားခြင်း(သက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်နေထိုင်မှုဘဝအကြံပေးခြင်း၊အလုပ်အကိုင်သတင်းအချက်အလက်၊ဆေးကုသမှုနှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်မှုစသည့်ဆက်စပ်သတင်းအချက်အလက်ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်တိုးချဲ့ပေးမည်)」 (13.2)